ARUBA Dr. JOH. HARTOG
Aruba
930
HART

ARUBA

ZOALS HET WAS
ZOALS HET WERD

VAN DE TIJD DER INDIANEN TOT OP HEDEN

DOOR

Dr. JOH. HARTOG

VAN DORP–ARUBA N.V.

BIBLIOTECA NACIONAL ARUBA
3 0993 00156 303 0

Op weg erheen noteert Wagemaker, dat hij feitelijk Sint Nicolaas amper kan bereiken. Het is regentijd en de onverharde weg tussen Oranjestad en Sint Nicolaas via Mahuma en Sabana Grandi is hier en daar onberijdbaar. Een tijdelijke verbetering wordt terstond begonnen en op 4 Mei 1929 kan men met een auto behoorlijk in Sint Nicolaas komen.

Wagemaker blijft notities maken. Voor een termijn van zestien jaren vergaart hij die eerste maanden genoeg. Het is een lust om 's mans activiteit en energie af te lezen uit zijn Journaal in een tijd, dat te velen met druk vertoon proberen hun positie te versterken. De vleesverkoopplaats is „zeer onzindelijk" schrijft hij. Er was trouwens geen hygiënische dienst op Aruba. Bij de politie constateert hij gebrek aan orde en tucht. Haar uitrusting was er slecht aan toe. Van het korps — in 1929 twee Nederlandse opzieners en zes inheemse agenten — had er slechts een een volledig stel knopen aan zijn uniform. De uniformen zelf waren wonderlijk van snit en kleur — zó oud. In de gevangenis blijken „alle deuren vermolmd en de plafonds verrot".

De gronduitgifte wordt niet eens op een kaart bijgehouden.

Zijn eerste week is nog niet voorbij. Zaterdag na zijn bestuursaanvaarding wordt besteed om te zien, hoe het met de Maandag gelaste straatreiniging gaat. Tijdens deze bezigheid constateert hij al weer vreemde dingen. „Maatregelen genomen tegen het laten loslopen van varkens op straten en wegen van Oranjestad. In de straten bewegen zich hele kudden dezer dieren....", schreef Wagemaker nog in 1928 in zijn Journaal. Binnen een week moet al het vee de stad uit, kondigt Wagemaker aan, anders wordt het afgemaakt. Karren lege flessen en blikken en ander straatvuil trekken de stad uit. Zo erg was het in Oranjestad, dat men bijna een jaar lang doende is geweest dagelijks met twee vrachtauto's het vuil uit de stad weg te rijden. In Mei, vijf maanden nadat men begonnen is, schrijft Wagemaker laconiek in zijn Journaal, dat er nog steeds „vuilnisbelten in Oranjestad" geruimd worden, maar dat de stad toch al een proper aanzien begint te krijgen.

In November 1929, bijna een jaar later, is men gereed. Dan komt terstond Sint Nicolaas aan de beurt. Dit had moeten wachten, want er waren in die dagen slechts enkele vrachtauto's op Aruba, zodat die twee plaatsen niet tegelijkertijd opgeruimd konden worden. Beide auto's werden trouwens gehuurd. Het gouvernement had alleen een oude Packard als dienstauto.

Men is met het centrum begonnen. Toen de Nassaustraat gedeeltelijk ontdaan was van de vuilnisbelten, nam Wagemaker terstond de leiding bij de verharding der hoofdstraat. Op 8 Januari 1929 begonnen de werkzaamheden en op Dinsdag 16 April erna werd de verharde en geasfalteerde Nassaustraat geopend. Het was Aruba's eerste straat. Trots werd gemeld, dat de straat cementen trottoirs van 1¼ m breedte had. Deze

trottoirs waren trouwens iets nieuws voor Aruba, want voordien bestond hier niets van dien aard (foto no. 24).

De Nassaustraat bleef niet lang de enige geplaveide weg. Voor het plaveien had men arbeiders genoeg. Tegelijk met de Nassaustraat werd de Oranjestraat bewerkt. Die ging open op 24 April. Ondertussen werkten de mensen aan de weg naar Sint Nicolaas, welke zoals gezegd, in Mei klaar kwam. Op 26 September d.a.v. werd de schilderachtige, maar onpractische brug over het Spaans Lagoen geopend, hetgeen de weg belangrijk korter maakte. Het is nog steeds dezelfde brug, waarover men thans rijdt, al rust zij, vermoedelijk tengevolge van een knak, nu in de modder. Bij laag water kon men tien jaar geleden onder de brug doorvaren.

Op advies van de Lago kocht Wagemaker in April een wegwals voor 3400 dollar. Op 15 Januari 1930 arriveerde dit ding, gratis vervoerd door de Lago.